

A MAGYAR IRODALOMTERÁPIÁS TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK SZERZŐI JOGI ELEMZÉSE

KÉSZÍTETTE: DR. HALÁSZ ANNAMÁRIA

Budapest, 2019. június 25.

I. SZERZŐI JOGI ALAPVETÉS

1. A szerző és a szerzői jog egyéb jogosultjai; szerzői jogi védelem személyi hatálya

A hazai szerzői jogi szabályozás szerint a szerzői jogi védelem a művet létrehozásától kezdve, automatikusan megilleti,¹ így e védelem nincs sem az anyagi formában való rögzítéshez, sem a nyilvánosságra hozatalhoz, sem egyéb jogi aktushoz (például nyilvántartásba vételhez) kötve.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerint **a szerzői jogok összessége, azaz a szerzői jogi védelem a szerzőt illeti, vagyis azt, aki a művet létrehozta.**² A szerzői művek felhasználásának engedélyezésére a szerzői jogban azonban nem csupán a szerző lehet jogosult, ezért az alábbiakban a szerző, és a felhasználási engedélyek megadására jogosultak (szerzői jogi jogosultak) kerülnek bemutatásra.

1.1 A szerző

A szerző az, aki a művet létrehozta, vagyis az, akinek a tevékenysége eredményeként a mű létrejött. **Szerzői jogi jogosultnak** nevezzük azokat a személyeket, akik bár nem vettek részt a mű megalkotásában, de valamilyen oknál fogva a szerző jogait megszerezték. Ilyen ok lehet pl. az öröklés, amikor öröklés útján az örökös gyakorolja a jogokat, vagy ilyen ok lehet a jogok felhasználási szerződésben történő megszerzése pl. egy könyvkiadó által.

Gyakori, hogy szerzői együttműködések révén alkotott művek jönnek létre. A több személy munkájának eredményeként létrejövő *többszerzős művek* között a törvény különbséget tesz, mégpedig aszerint, hogy annak részei felhasználhatók-e önállóan vagy sem.

Ha mű részei önállóan is felhasználhatóak, akkor ún. *összekapcsolt mű* jön létre (pl. megzenésített vers) és a saját rész tekintetében a szerzői jogok önállóan gyakorolhatóak. Az összekapcsolt mű felhasználáshoz a mű valamennyi szerzőtársának (pl. a zeneszerzőnek és a szövegírónak) a hozzájárulása is szükséges. Ha mű részei önállóan nem használhatók fel, akkor ún. *közös műről* van szó, ahol szerzőtársak jogaikat csak együttesen gyakorolhatják, és a szerzői jog együttesen – kétség esetén – egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat. Ilyen tipikusan a több szerző neve alatt nyilvánosságra hozott zenemű.

1.2 A szerkesztő

Ha egy gyűjtemény tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jelleget ölt, akkor önálló szerzői műként részesül védelemben (*gyűjteményes művek*). A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti meg, ezzel azonban nem enyésznek el a gyűjteménybe felvett művek szerzőinek önálló jogai. A gyűjteményes mű esetében a szerkesztőnek abban az esetben is fennáll a szerzői joga, ha egyébként a gyűjtemény egyes részei nem minősülnek szerzői

---

¹ Szt. 1. (3) A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől. 9. § (1) A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok - a személyhez fűződő és a vagyoni jogok - összessége.

² Szt. 4. § (1) A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

műnek, vagy nem állnak szerzői jogi védelem alatt pl. a népmeséket tartalmazó kiadvány, vagy a jogszabályokat tartalmazó gyűjtemény esetében is.

1.3 Az örökös, a jogutód

Szerzői jogi védelem illeti meg a szerző örökösét (jogutódját), valamint azt, aki a szerzőtől a vagyoni jogokat jogátruházásra irányuló szerződéssel megszerezte. A szerzői jogok az örökösöket, illetve jogutódokat a szerző halálát követően, de a védelmi időn belül (főszabály szerint a szerző halálát követő hetven éven belül) illeti meg.

1.4 A munkáltató

A szerző vagyoni jogait gyakorolhatja még a munkáltató is (szolgálati mű). A munkáltató a mű vagyoni jogait szerzi meg, ha a mű létrehozása a szerző munkaviszonyból (vagy más hasonló, munkavégzésre irányuló jogviszonyból) származó kötelezettsége. A munkáltató a mű átadásával szerzi meg a művön fennálló szerzői vagyoni jogokat. Ezek jellemzően pl. a folyóiratok, időszaki kiadványok, ahol a szerző a cikk, esszé, értekezés stb. írója, de a felhasználási jogokat a kiadó, mint munkáltató gyakorolja

1.5 A szomszédos jogi jogosult

A szerzői jog rendszere védelemben részesíti az ún. szerzői joggal szomszédos jogosultakat is, mégpedig annak okán, hogy teljesítményükkel hozzájárulnak a szerzői művek megismertetéséhez, közönség számára történő eljuttatásához.

Az Szjt. szerint szomszédos jogi jogosultak:

- előadóművészek
- hangfelvétel előállítók
- rádió- és televízió szervezetek
- filmelőállító

Olyan művek esetében, amelyhez szomszédos jogi jogosultságok is kapcsolódnak, a szomszédos jogi jogosultat is meg kell keresni a jogszerű felhasználáshoz szükséges engedélyek beszerzése érdekében (közvetlenül vagy közös jogkezelő szervezeteiken keresztül).

1.6 Az adatbázis- előállító

A sui generis oltalom alatt álló adatbázisok esetében a felhasználási engedély megadására az adatbázis előállítója tekintendő jogosultnak. E szabálynak különösen a digitális folyóiratok felhasználása esetén lehet jelentősége. A Szerzői Jogi Szakértő Testület ugyanis rámutatott arra, hogy a folyóirat nyomtatásra előkészített, elektronikusan rögzített, tárolt példányai olyan gyűjtemények, amelyekben az egyes önálló műleírásokhoz, adatokhoz, mint tartalmi elemekhez számítástechnikai úton egyedileg hozzá lehet férni, vagyis ezek az Szjt. 60/A §-a szerinti „adatbázisok”.³

1.7 A fordító

---

³ SZJSZT-14/2002.

Az eredeti szerzői művek mellett figyelemmel kell lenni azok fordítására is. Szerzői jogi védelem alatt áll – az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül – más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van⁴. Így a fordítások esetén a fordítóknak is önálló szerzői, és így engedélyezési jogosultságuk van.

1.8 A művet először nyilvánosságra hozó

A szerző vagyoni jogainak megfelelő jogok illetik meg azt, aki a védelmi idő alatt nyilvánosságra nem hozott művet jogszerűen nyilvánosságra hozza.⁵ (pl. könyvkiadó)

1.9 A közös jogkezelő szervezetek

Amennyiben a szerzők, illetve szomszédos jogi jogosultak vagy adatbázis előállítók műveit, illetve teljesítményeit oly módon használják fel, hogy a jogosultak egyedi jogérvényesítése nehézségekbe ütközik, az Sztj. lehetővé teszi, hogy a jogosultak egyesületeket hozzanak létre, amelyek az adott jogosulti kör helyett, annak képviselőjeként lép fel. Az ilyen egyesületeket – ha az arra jogosult szerv nyilvántartásba veszi – közös jogkezelő szervezeteknek hívják.

A közös jogkezelő szervezetek a nyilvántartásba vett jogokat gyakorolhatják a szerzői jogi jogosultak helyett, és nemcsak a tagok, hanem minden jogosult (pl. valamennyi, tagjai között nem szereplő zeneszerző) nevében eljárhatnak. Ezt nevezik *kiterjesztett hatályú közös jogkezelésnek*.

Bizonyos esetekben csak ez az egyetlen lehetőség a joggyakorlásra, ezek a *kötelező közös jogkezelés* esetei. Ilyen pl. a rádiók által fizetendő jogdíj a rádióban sugárzott zene után. Ilyen esetben sem a jogosultakat kell megkeresni egyénileg a jogosítás érdekében, hanem a közös jogkezelő szervezethez kell fordulni az engedélyezés és díjfizetés érdekében.

Az Sztj. lehetőséget ad arra is, hogy a jogosultak önkéntesen hozzanak létre közös jogkezelő szervezeteket, ilyen jogokat gyakorol pl. a HUNGART Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület az összes fotóművészeti alkotásnál. Ezt a fajta jogkezelést *önkéntes közös jogkezelésnek* hívják. Az önkéntes közös jogkezelés eseteiben a törvény lehetőséget ad arra, hogy a jogosultak kilépjenek ennek hatálya alól, és önállóan gyakorolják a jogaikat.

A közös jogkezelés lényege, hogy ebben az esetben az egyesülettel kell szerződést kötni a felhasználásra, illetve a jogdíjat is az egyesületnek kell megfizetni, amely sokkal egyszerűbbé teszi a jogosítás folyamatát, tekintve, hogy nem kell minden egyes jogosultat külön megkeresni, és velük egyenként szerződni.

A közös jogkezelő szervezetekre vonatkozó nyilvántartási adatok a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) honlapján megtekinthetők⁶, mely segítséget nyújthat ahhoz, hogy hova kell fordulni akkor, amikor közös jogkezelés alá tartozik a jogosítás.

---

⁴ Sztj. 4.§ (2)

⁵ Sztj. 32. §

⁶ <http://kjk.sztnh.gov.hu/>

1.10 A szerző személyének beazonosítása

Azt, hogy ki a szerző, alapvetően a művön feltüntetett név jelzi. A szerzőknek elidegeníthetetlen joguk, hogy a művön a nevüket feltüntessék. Ugyanakkor ahhoz is joguk van, hogy név nélkül, vagy felvett néven publikálják a műveiket. Ha a művet név nélkül vagy felvett néven hozták nyilvánosságra, a szerzői jogokat a szerző fellépéséig az gyakorolja, aki a művet először hozta nyilvánosságra. Tehát ilyen esetekben pl. a könyvkiadót kell megkeresni, és vele lehet jogszerűen tárgyalni a felhasználásról.

A szerzői minőség igazolására az Sztj. 94/B.§-a egy törvényi vélelmet állít fel. Eszerint elsősorban azt kell a szerzőnek tekinteni, akinek a neve a művön szerepel. Ha a művön nincs név feltüntetve, lehetőség van arra, hogy a magát szerzőnek tartó személy a művét és saját szerzőségét bejelentse az SZTNH-nál, amely tanúsítvánnyal igazolja a nyilvántartás adatait. Hasonló – bár az Sztj. szerint egy fokozattal gyengébb bizonyító erejű – igazolás a közös jogkezelő szervezetek által saját tagjaik adatairól kiadott igazolás, amely a törvény szerint alkalmas a szerzőség igazolására. Ha szerző személye nem állapítható meg a műről és az SZTNH, illetve a közös jogkezelő nyilvántartásaiból sem, akkor úgy kell tekinteni, hogy a szerzői jogokat a gyakorolja, aki a művet először nyilvánosságra hozta.

Ha a fenti szabályok alkalmazásával az állapítható meg, hogy a mű szerzői jogi jogosultja - a felkutatására tett gondos kutatás ellenére - ismeretlen vagy a kiléte ismert ugyan, de tartózkodási helye ismeretlen, a mű ún. *árva mű*nek minősül. Az árva művek jogosítási folyamatának részletes bemutatása nem képezi e tanulmány tárgyát, általánosságban azonban elmondható, hogy felhasználásukra bármely felhasználónak hatósági eljárás eredményeként, igazgatási szolgáltatási díj ellenében az SZTNH adhat engedélyt.

2. A szerzői jog által védett és szerzői jogi oltalom alatt nem álló művek és teljesítmények; szerzői jogi védelem tárgyi hatály

2.1 A szerzői jogi védelem tárgyának pozitív körülhatárolása

Az Sztj. úgy rendelkezik, hogy a szerzői jogi védelem kiterjed minden olyan irodalmi, tudományos és művészeti alkotásra, amely a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jelleggel bír, bármely mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőtől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől függetlenül⁷. A törvény példálózóan felsorol bizonyos hagyományosnak tekinthető műfajokat (irodalmi mű, zenemű, filmalkotás) azonban ettől függetlenül védelemben részesül bármely olyan mű, amely az eredetiségből fakadó kritériumokat kielégíti.

A tanulmány szempontjából releváns műtípusok így:⁸

- az irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű,

---

⁷ Sztj. 1. § (3)

⁸ Sztj. 1. § (2).

- a zenemű, szöveggel vagy anélkül,
- színmű, zenés színmű, táncjáték, némajáték
- a filmalkotás és más audiovizuális mű (a továbbiakban együtt: filmalkotás),
- a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, könyomás útján vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve, a fotóművészeti alkotás, az iparművészeti alkotás és annak terve, a jelmez, a díszlet és azok terve (továbbiakban együtt: vizuális alkotások).

2.2 A szerzői jogi védelem tárgyának negatív körülhatárolása

Az Sztj. rendelkezései egyes szellemi teljesítmények kapcsán megállapítják, hogy azok nem sorolhatók a szerzői művekhez. Nem minősül szerzői jogilag védett szellemi teljesítménynek az ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet, valamint a folklór kifejeződései, továbbá a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei, a bírósági vagy hatósági határozatok, a hatósági vagy más hivatalos közlemények és az ügyszerzők, a jogszabállyal kötelezővé tett szabványok és más hasonló rendelkezések, valamint a sajtótermékek közleményeinek alapjául szolgáló tények vagy napi hírek.

A törvény értelmében a folklór megnyilvánulásai nem részesülnek védelemben⁹. A törvény szellemében ebbe a körbe tartozik a népköltészet, népzene, szájhagyomány útján elterjedt népmese, a néptánc, népművészet, néphit és népszokások egésze, valamint ezek tárgyiasult formái is. Ha egy mű a hagyományos népművészetből ismert motívumokat hordoz, és a népművészetből ismert arányrendszert követ, az nem felel meg az alkotó által létrehozott egyéni eredeti jelleg kritériumának¹⁰; a szerzői jogi védelem hiánya egyúttal azt is jelenti, hogy ezek a művek szerzői engedély vagy szerzői díjigény nélkül felhasználhatók. Fontos azonban megjegyezni, hogy az **ún. műmese, azaz az olyan mese típusú irodalmi alkotások, amelyeknek a szerzője ismert, szerzői jogi védelem alatt állnak**, tehát az általános szabályok szerint használhatók fel.

3. A védelmi idő; szerzői jogi védelem időbeli hatálya

A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve, a törvény erejénél fogva megilleti a szerzői jogok, azaz a személyhez fűződő és a vagyoni jogok, összessége. A szerzői jogok a szerző életében és halálát követő 70 évig állnak védelem alatt. A védelmi idő kezdetét:

- a szerző halálát követő év első napjától;
- közös művek esetén az utoljára elhunyt szerzőtárs halálától;
- ismeretlen szerző esetén a nyilvánosságra hozataltól; kell számítani.
- filmalkotás esetén a következő személyek közül utoljára elhunyt személy halálát követő év első napjától kell számítani, függetlenül attól, hogy azok szerzőtársként fel vannak-e tüntetve: a film rendezője, a forgatókönyvíró, a dialógus szerzője és a kifejezetten a filmalkotás céljára készült zene szerzője.

⁹ Szerzői jogi védelem illeti meg ugyanakkor a népművészeti ihletésű egyéni, eredeti jelleget hordozó műveket

¹⁰ SZJSZT 08/01 sz. a népművészeti motívumokat követő diszítőelemek porcelántárgyakon való felhasználásának szerzői jogi megítélését tárgyalja, és megállapítja az adott ügyben, hogy a dekoráció elkészítése nem védett szerzői jogilag, mivel az hűen követi a folklór jegyeit

A szerzői jogok tehát – főszabály szerint – a szerző életében és halálától számított hetven éven át részesülnek védelemben.

A **hangfelvételben rögzített előadások** a hangfelvétel első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított hetven évig vagy a hangfelvétel elkészítését követő év első napjától számított ötven évig részesülnek védelemben, ha ezalatt nem hozták forgalomba a hangfelvételt. A **hangfelvétel-előállítói teljesítmények oltalma** a hangfelvétel első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított hetven évig vagy a hangfelvétel elkészítését követő év első napjától számított ötven évig áll fenn, ha ezalatt nem hozták forgalomba a hangfelvételt. A **film-előállítói teljesítmények oltalma a film** első forgalomba hozatalát követő év első napjától számított ötven évig, vagy a film elkészítését követő év első napjától számított ötven évig tart, ha ez alatt nem hozták forgalomba a filmet.

A védelmi idő elteltével a művek közkincsbe tartoznak, azokat bárki engedély és díjfizetés nélkül felhasználhatja. Ezért a felhasználás megkezdése előtt első lépésként minden esetben meg kell állapítani a fentiekben jelzett szabályok szerint azt, hogy mű szerzői jogilag védett műnek minősül-e, ezt követően be kell azonosítani a szerző személyét, majd a szerzői (életrajzi) adatai alapján meg kell állapítani, hogy a mű még szerzői jogi védelem alatt áll-e.

4. A szerzői jogi védelem tartalma

4.1 Személyhez fűződő jogok

A szerző személyhez fűződő joga, hogy:

- művét nyilvánosságra hozza (nyilvánosságra hozatalhoz való jog), illetve művét a nyilvánosságtól visszavonja (eltiltási jog),
- hogy művén a nevét feltüntessék, és szerzői minőségét elismerjék (névjog), valamint,
- hogy a művét ne torzíthassák el, változtathassák meg, vagy csonkíthassák meg (a mű integritásához való jog).

A személyhez fűződő jogok jelentősége abban áll, hogy azok – a nyilvánosságra hozatal és az eltiltás joga kivételével – a szerzőt a halála után és a védelmi időn túl is megilletik. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy **a szerző nevét egy közkincsbe tartozó alkotás felhasználása során is fel kell tüntetni, és a közkincsnek esetében is általánosan érvényes a megcsonkítás, eltorzítás elleni védelem joga.**

4.2 Vagyoni jogok

Az Sztj. szerzői vagyoni jogokra vonatkozó generálklauzulája értelmében a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában (pl. többszörözés, terjesztés, kiállítás) és nem anyagi formában (pl. nyilvános előadás, nyilvánosságához közvetítés, átdolgozás) történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére, valamint a felhasználás engedélyezése fejében megfelelő, felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel arányos díjazásra.¹¹

A vagyoni jog díjigény vagy engedélyezési jog formájában ölt testet, amelyet a jogosultak közös jogkezelő szervezetiken keresztül vagy egyedileg gyakorolnak.

A vagyoni jog két legfontosabb eleme tehát:

- felhasználások engedélyezése, és az ehhez kapcsolódó
- díjigény.

A felhasználási tevékenység gyakorlati oldaláról a szerzői vagyoni jogok tehát azt jelentik, hogy a felhasználáshoz engedélyt kell kérni, illetve a jogosultak számára (közvetlenül vagy közös jogkezelő szervezeteiken keresztül) jogdíjat kell fizetni.

A törvény a legtipikusabb felhasználási cselekményeket nevesíti¹² A tanulmány az alábbiakban a törvényben nevesített felhasználási módok közül csak a Magyar Irodalomterápiás Társaság tevékenysége során jellemző felhasználási módokat ismerteti.

- többszörözés, a mű bármely rögzítése, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint egy vagy több másolat készítése a rögzítésről, történjen az bármilyen célból; vagyis többszörözésnek minősül, ha a művet, ha a számítógép merevlemezére, bármilyen elektronikus adathordozóra, papírra, mikrofilmre vagy más hordozóra másoljuk.

az Sztj. 18. § (1) (a)-(b) bekezdései értelmében többszörözés:

- a mű anyagi hordozón való, közvetlen vagy közvetett rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint
- egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.

Az Sztj. 19. § (1) bekezdése értelmében a mű többszörözésének minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, a hang- vagy képfelvétel előállítás, a sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánosságához történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítás.

A szakirodalom alapján az alábbi hétköznapi példák hozhatók a többszörözésre:¹³

- hanglemez/film bemásolása,
- fájlok mobiltelefonra másolása,
- rádióban vagy televízióban sugárzott mű rögzítése,
- festmény lefényképezése,
- könyv beszkenelése,
- internetes tartalmak kinyomtatása,

---

¹¹ Sztj. 16. § (1)-(4)

¹² Sztj. 17.§ A mű felhasználásának minősül különösen:

a) a többszörözés (18-19. §),

b) a terjesztés (23. §),

c) a nyilvános előadás (24-25. §),

d) a nyilvánosságához közvetítés sugárzással vagy másként (26-27. §),

e) a sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánosságához történő továbbközvetítése (28. §),

f) az átdolgozás (29. §),

g) a kiállítás (69. §).

¹³ NAGY Balázs: A szerző vagyoni jogai. In: LEGEZA Dénes (szerk.): *Szerzői jog mindenkinek*. SZTNH, Budapest, 2017. 109.

- poszter fénymásolása,
- művek letöltése internetes fájlcsere oldáról,
- hangfelvétel lekottázása,
- alkotások háromdimenziós nyomtatása.

A fentiekből látható, hogy a Magyar Irodalomterápiás Társaság csoportjaiban a művek fénymásolással vagy más releváns többszörözési cselekménnyel történő felhasználása szerzői jogi szempontból többszörözésnek minősül.

- nyilvános előadás, a mű érzékelhetővé tétele jelenlévők számára a nyilvánosság számára hozzáférhető helyen vagy bármely más helyen, ahol a családon és annak társasági, ismerősi körén kívüli személyek gyűlnek vagy gyűlhetnek össze (pl. színpadi előadás, hangverseny, filmalkotás vetítése stb.); A „képernyőn való megjelenítés” nem csak a televízió készülékek nyilvános helyen való működtetését, de ilyen helyen a számítógépek képernyőjén való szöveg- vagy képmegjelenítést is jelenti (legyen annak forrása akár a személyi számítógép saját háttértára, csatlakoztatott perifériája, belső, vállalati hálózat vagy akár az internet). Előadás különösen
- a mű előadása közönség jelenlétében személyes előadóművészi teljesítménnyel, így például a színpadi előadás, a hangverseny, a szavalóest, a felolvasás (az élő előadás); valamint
  - a mű érzékelhetővé tétele bármilyen műszaki eszközzel vagy módszerrel, így például a filmalkotás vetítése, a közönséghez közvetített vagy (műpéldányon) terjesztett mű hangszóróval való megszólaltatása, illetve képernyőn való megjelenítése (például mozielőadás).

Az Szjt. 24. § (3) bekezdése értelmében nyilvános az előadás, ha az a nyilvánosság számára hozzáférhető helyen vagy bármely más helyen történik, ahol a felhasználó családján és annak társasági, ismerősi körén kívüli személyek gyűlnek vagy gyűlhetnek össze.

Amennyiben a Magyar Irodalomterápiás Társaság csoportjaiban a művek bemutatása történik akár felolvasás, más hangzó eszközzel vagy egyéb képernyőn történő megjelenítés formájában, az szerzői jogi szempontból nyilvános előadásnak minősül. Abban az esetben azonban, ha a csoporttagok a műveket otthoni környezetben olvassák, vagyis a nyilvános csoportfoglalkozáson nem hangzik el az adott (irodalmi) mű teljes egészében vagy azonosításra alkalmas mértékű részletében, akkor az szerzői jogi szempontból nem minősül nyilvános előadásnak, így engedélyezéshez és díjigényhez sem kötött.

- lehívás útján történő nyilvánossághoz közvetítés: az Szjt. 26. § (8) bekezdése értelmében az interaktív nyilvánossághoz közvetítés, amikor a művet vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy teszik a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg. Ez a felhasználás tipikusan az internetes hálózaton történő hozzáférhetővé tétel (pl. on demand szolgáltatások, weboldalra történő feltöltés), de ebbe a körbe tartozik az e-mail útján történő továbbítás is, amennyiben az szerzői műre vonatkozik.

Amennyiben a Magyar Irodalomterápiás Társaság csoportjaiban a művek bemutatása interneten keresztül történik, úgy, hogy csoporttagok interaktívan

részt vesznek a lehívásban, akkor szerzői jogi szempontból lehívás útján történő nyilvánossághoz közvetítésről beszélünk.

- átdolgozás, a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, és a mű minden olyan megváltoztatása, amelynek eredményeként az eredeti műből származékos mű jön létre. Az átdolgozás szintjét tehát csak az olyan szintű változtatás éri el, amelynek révén egyéni-eredeti mű jön létre, így a szerző (jogosult) engedélye is csak az ilyen mértékű változtatáshoz szükséges.

Amennyiben a Magyar Irodalomterápiás Társaság csoportjaiban a művek feldolgozása történik, az szerzői jogi szempontból csak akkor minősül átdolgozásnak, ha a tevékenység révén egy új, egyéni eredeti jelleget hordozó, önálló mű jön létre.

II. A Magyar Irodalomterápiás Társaság tevékenysége során végzett jogszerű felhasználások feltételrendszere

1. A felhasználás formái

- a) Egyedi felhasználási szerződés: a szerzői művek felhasználására legtipikusabban a szerző és a felhasználó között létrejövő felhasználási szerződés keretében kerül sor. Ilyen felhasználási szerződés keretében használhatóak fel tipikusan az ún. *nagyjogos művek*, amelyek esetében a felhasználási engedélyt kizárólag a szerző biztosíthatja. Az egyedi felhasználási szerződések szabályai a jelen fejezet 1.3. pontjában kerülnek részletesen ismertetésre.
- b) Közös jogkezelés körében engedélyezhető felhasználások jogosítása: Az ún. *kisjogos művek* azok, ahol az aránytalan nehézségek elkerülése végett a mű felhasználására vonatkozó felhasználási szerződést a felhasználó a közös jogkezelő szervezettel köti meg, illetve a felhasználásra vonatkozó engedélyt a közös jogkezelő szervezet adja meg (pl. a már nyilvánosságra hozott zenemű nyilvános előadására vonatkozó engedély). Ilyen esetekben a szerző a felhasználásért járó díjigényét is a közös jogkezelő szervezet útján érvényesítheti.
- c) A szabad felhasználás: a szerzői művek szabad felhasználása a szerzői jogok legfontosabb korlátja, amelynek körébe olyan felhasználási módok tartoznak, amelyek esetében nincs szükség a szerző hozzájárulására (azaz felhasználási szerződés kötésére) és a szerzőt - főszabály szerint - díjazás sem illeti meg.

1.1 A jogosultak által egyedileg, illetve közös jogkezelés körében engedélyezhető felhasználások

Azt, hogy melyik mű- vagy teljesítménytípus melyik joga tartozik közös jogkezelésbe, alapvetően a nemzetközi és európai uniós jogi normák határozzák meg. A felhasználás megkezdése előtt mindig be kell azonosítani egyrészt a szerzői jogi védelem alatt álló műalkotást, majd meg kell állapítani a kívánt felhasználási módot (pl. nyilvános előadás többszörözés), és ezt követően lehet eldönteni, hogy a közös jogkezelőtől kell engedélyt kérni és neki kell a jogdíjat megfizetni vagy a szerzőt (esetleg szerzőket) kell egyedileg megkeresni.

A tanulmány az *1. számú mellékletét* képező összefoglaló táblázatban¹⁴ mutatja be, hogy a tanulmány szempontjából releváns egyes műtípusok mely felhasználási módjai tartoznak közös jogkezelésbe, és melyekhez szükséges a jogosultakkal egyedileg szerződést kötni.

Általánosságban megállapítható azonban, hogy műfajtól függetlenül az **irodalmi művek** felhasználásához a szerzői jogosult egyedileg adott hozzájárulása szükséges. E körbe tartoznak a **szép- és szakirodalmi művek, dalszöveg, reklámszöveg, és az újságcikk.** Kivételt képez a **kisjogos (nem színpadra szánt) irodalmi művek nyilvános előadása, ebben az esetben a kisebb terjedelmű szépirodalmi művek (pl. vers, hangzó vers, zenés vers) nyilvános előadására a közös jogkezelő szervezet (Artisjus) ad engedélyt, míg a nagyobb terjedelmű szépirodalmi művek esetében (pl. teljes regény felolvasása esetén) a szerzőhöz kell fordulni engedélyért. Az Artisjustól az engedély a közös jogkezelő online felületén¹⁵ is kérhető regisztrációt követően.**

Ugyancsak általános szabály, hogy a mű átdolgozás szintjét elérő megváltoztatásához minden esetben a szerző (egyéb jogosult) egyedi engedélyre van szükség. Amennyiben a csoportban a csoporttagok e célra készült saját írásai kerülnek nyilvános előadásra – feltételezve, hogy ezen művek korábban még nem kerültek nyilvánosságra hozatalra – a szerzőktől kell engedélyt kérni.

A zeneműveken belül is meg kell különböztetni az úgynevezett **nagyjogos és a kisjogos műveket.** A nagyjogos művek (**opera, musical, színpadi előadások**) esetében a felhasználásra a szerző adhat engedélyt, azaz a szerzőt, illetve szerzőket kell megkeresni és velük kell szerződést kötni a jogszerű felhasználás érdekében. A kisjogos művek (**könnyűzenei dalok, musical részletek,**) felhasználását **közös jogkezelő szervezet (Artisjus)** engedélyezi. A közös jogkezelő szervezetek jogdíjaikat évente, az illetékes miniszter által jóváhagyott díjszabásban állapítják meg, amelyet a Hivatalos Értesítőben évente közzétesznek és honlapjukon is kötelezően elérhető.

A hangfelvételek a zeneszerzők és szövegírók (ideértve a hangoskönyvek íróit is) műveinek előadását és ezek rögzítését is magukban foglalják, tehát a zeneszerzők és szövegírók művein túl tartalmazzák az előadóművészek és a hangfelvétel-előállítók teljesítményeit is. E két jogosulti csoport a szerzőktől elkülönülő engedélyezési joggal rendelkezik. A hangfelvételeket felhasználni csak mindhárom jogosulti csoport jogainak tiszteletben tartásával lehet. Nyilvános előadás esetén a közös jogkezelő szervezetektől a zeneszerzők, zeneszövegírók és az előadóművészek, valamint a kisjogos irodalmi művek szerzői és hangfelvétel-előállító engedélyét lehet beszerezni. **A gyakorlatban előadóművészi teljesítményt is tartalmazó hangfelvételek felhasználása esetén az Artisjus közös jogkezelőhöz kell fordulni, aki a többi**

---

¹⁴ Az SZTNH táblázata alapján https://www.sztneh.gov.hu/hu/szerzoi jog/arva/Vagyoni-jogok-egyeni-es-kozos-jogkezelese_01.pdf

¹⁵ www.artisjus.hu

érintett jogkezelővel kötött szerződése alapján beszedi a jogdíjat, majd átutalja az egyes érintett jogosulti csoportokat képviselő jogkezelő szervezetnek a rájuk eső rész.

A **filmalkotások felhasználásának engedélyezése** elsősorban a filmelőállítók (producerek) vagy a filmforgalmazók kezében van, itt érvényesül a legkevésbé a közös jogkezelés. A filmalkotások, illetve részleteik nyilvános előadását azonban a Filmjus közös jogkezelő szervezet engedélyezi.

1.2 A közös jogkezelés körében engedélyezhető felhasználások esetén érintett közös jogkezelő szervezetek- kihez kell fordulni a jogosítás érdekében?

Azt, hogy melyik műtípus melyik vagyoni joga esetében melyik közös jogkezelő jár el, az *1. számú mellékelt táblázat* szemlélteti. Ebben az alpontban azokat a közös jogkezelők kerülnek bemutatásra röviden, amelyek a Magyar Irodalomterápiás Társaság felhasználásai során engedélyeket adhatnak.

Az **ARTISJUS** Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület¹⁶ (a továbbiakban: Artisjus) a zeneszerzők, zeneszövegírók, zeneműkiadók és irodalmi szerzők tucatnyi vagyoni jogát képviseli. A jogdíjbevételének többségét a zeneművek adják, az irodalmi művek felhasználása utáni jogdíj nem jelentős, ugyanis az irodalmi művek engedélyezése tipikus nagyjog, azaz a felek egyénileg szerződnek. A Magyar Irodalomterápiás Társaságnak a **kisjogos irodalmi művek nyilvános előadása**, és a **zeneművek nyilvános előadása vagy lehívásra hozzáférhetővé tétele esetén** kell az Artisjustól (is) engedélyt kérnie.

Az **EJI**¹⁷ Előadóművészi Jogvédő Iroda az előadóművészek jogait képviseli, ami jelen esetben a hangfelvételek felhasználásánál lehet releváns. Egy hangfelvétel nyilvános előadásához az Artisjus és az EJI mellett szükséges a hangfelvétel-előállító engedélye is, aki a **MAHASZ** Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület-en keresztül engedélyezi. A gyakorlatban azonban e két jogkezelővel közvetlen kapcsolatba a nyilvános előadások során nem kerül a felhasználó, ugyanis e jogdíjat az Artisjus szedi be és utalja át az EJI-nek, illetve a MAHASZ-nak.

A **HUNGART** Vizuális Művészek Közös Jogkezelő Társasága Egyesület¹⁸ a képző-, ipar- és fotóművészek jogait képviseli. Vizuális művek nem szabad felhasználási esetben tartozó többszörözéséhez a Hungarttól szerzhető engedély. Tekintettel arra, hogy ez utóbbi jogok önkéntes közös jogkezelésbe tartoznak, vagyis a jogosultaknak van módjuk a közös jogkezelés elleni tiltakozásra, ezért a Hungart nem adhat engedélyt többek között a következő szerzők műveinek felhasználására: Balla Demeter, Cornell Capa, Robert Capa, Kassák Lajos, Kondor Béla, Nadas Péter, Würtz Ádám. kimerítő felsorolás az egyesület honlapján érhető el.

A **FILMJUS**¹⁹ Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete az audiovizuális

---

¹⁶ www.artisjus.hu

¹⁷ www.eji.hu

¹⁸ www.hungart.org

¹⁹ www.filmjus.hu

művek szerzőit (pl. rendező, operatőr, forgatókönyvíró) és a film-előállítók egyes jogait képviseli. A FilmJus-hoz elsősorban filmek nyilvános előadása (bemutatása) vagy online felhasználása esetén kell fordulni. Fontos, hogy a filmalkotások felhasználását jellemzően a film-előállítók egyénileg engedélyezik, tehát a film előállítójától és vagy forgalmazójától is szükséges lehet az engedély beszerzése, amennyiben a teljes filmalkotás és nem csupán részletek felhasználása történik.

1.3 A közvetlen jogosítás formai követelményei külföldi szerző műveinek jogosítása

1.3.1 A felhasználási szerződés fogalma

Amennyiben a szerzői jogi szabályok szerint a szerzői jogosulttól egyénileg kell engedélyt kérni és neki egyénileg kell jogdíjat fizetni, az az Szjt. értelmében csak felhasználási szerződés keretében történhet. Az Szjt. 42. § (1) bekezdésének fogalom meghatározása szerint a felhasználási szerződés olyan szerződés, amelynek keretében a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

1.3.2 A felhasználási szerződés általános szabályai

- a) **A felek szerződési szabadsága:** az Szjt. felhatalmazza szerződő feleket arra, hogy a felhasználási szerződés tartalmát szabadon állapítsák meg, valamint, hogy a felhasználási szerződésre vonatkozó törvényi rendelkezésektől egyezőt akarattal eltérjenek, ha az Szjt. vagy más jogszabály az eltérést nem tiltja.
- b) **A felhasználási szerződés tartalma:** az Szjt. 42. § (1) és a Ptk. 6:63. § (2) bekezdésével összhangban a felhasználási szerződésnek minimálisan tartalmaznia kell azt, hogy a szerző engedélyt ad műve felhasználására, a felhasználó pedig díj fizetésére vállal kötelezettséget. A felhasználási szerződés csak akkor jön létre, ha megjelöli a szerzői jog által védett művet, amelynek a felhasználására a jogosult engedélyt ad, valamint kifejezetten tartalmazza a felhasználásra adott engedélyt. A feleknek ugyanakkor ahhoz, hogy a felhasználási szerződés betöltse a rendeltetését, általában egyezsége kell jutniuk a felhasználás módjában, valamint a felhasználás időbeli, területi és más terjedelmének pontos meghatározásában is.
- c) **A felhasználási szerződésben kikötött díjazás:** a felhasználás engedélyezése mellett a szerződés másik lényeges feltétele a díjazásban való megállapodás, ennek hiányában a szerződés nem is jön létre. A jogdíjról szerző csak kifejezett nyilatkozással mondhat le, főszabály szerint a jogdíjról lemondó nyilatkozatot is csak írásban lehet érvényesen megtenni. Az Szjt. 16. § (4) bekezdése értelmében **a szerzőt megillető díjazásnak a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia.** Az arányos díjazást előíró szabály a gyakorlatban azt jelenti, hogy a felhasználási szerződésben meghatározott százalékos mértékű jogdíjat köteles a felhasználó megfizetni mindazon bevétel után, amely a felhasználáshoz kapcsolódóan keletkezett. a jogdíj alapja tehát a bevétel, amely nem csökkenthető a felhasználással kapcsolatban keletkezett költségekkel. Általános szabályként az is rögzíthető, hogy **a szerzőnek akkor is jár a jogdíj, ha a felhasználónak a felhasználással összefüggésben semmilyen bevétele nem keletkezett.** Nyilvánvalóan ilyen esetben kisebb mértékű jogdíj állapítható meg. **A Magyar Irodalomterápiás Társaság tevékenységével összefüggésben a**

jogdíj alapját - adott esetben - a részvételi díjak jelenthetik, amennyiben ehhez kötött csoportfoglalkozásokra kerül sor.

- d) **A felhasználási szerződés alakja:** az Sztj. 45. § (1) bekezdése értelmében a **felhasználási szerződést főszabály szerint írásba kell foglalni.** Az írásbeliség megsértésével (pl. szóban, ráutaló megatartással) kötött felhasználási szerződések érvénytelenek, semmisek. Az érvénytelenség jogkövetkezménye, hogy az ilyen szerződés teljesítését egyik féltől sem lehet követelni, vagyis a szerzőtől nem követelhető a felhasználási engedély megadása, a felhasználótól pedig a jogdíj fizetése.
- e) **A felhasználási szerződés értelmezése:** az Sztj. § 42. (3) bekezdésében foglalt, a jogosultakat védő garanciális szabály szerint vitás esetben mindig a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

Külföldi szerzők által alkotott művek felhasználása esetében is általánosan érvényes az a szabály, hogy csak felhasználási szerződéssel szerezhető engedély a mű felhasználására. A magyarországi közös jogkezelő szervezetek azonban külföldi jogkezelő szervezetekkel kötött ún. *kölcsönös képviselési szerződések* révén jogosíthatják akár az egész világrepertoárt (pl. Artisjus)²⁰, így a közös jogkezelésbe tartozó jogok tekintetében a külföldi szerző művének felhasználása során is érdemes első lépésként az illetékes magyar jogkezelő szervezetet megkeresni.

III. Releváns szabad felhasználási esetek

1. Az oktatási célú felhasználás

Az Sztj. szabad felhasználásról szóló rendelkezéseinek alkalmazása szempontjából az iskolai oktatás célját szolgálja a felhasználás, ha az az óvodai nevelésben, az általános iskolai, középiskolai, szakmunkásképző iskolai, szakiskolai oktatásban, az alapfokú művészetoktatásban vagy a felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőfokú oktatásban a tantervnek, illetve a képzési követelményeknek megfelelően valósul meg.²¹ **Ebből következően a Magyar Irodalomterápiás Társaság foglalkozásain történő szerzői művek felhasználása csak akkor tartozik az alábbi a)-c) pontokban ismertetett szabad felhasználási esetek körébe, ha az adott csoportfoglalkozásra az adott oktatási intézmény tantervének részeként kerül sor.** Ez egyúttal azt is jelenti, hogy az nem elegendő, hogy az oktatási intézmény helyiségében kerül sor a foglalkozásra.

a) Az átvétel ²²

Átvételnek minősül a mű olyan mértékű felhasználása más műben, amely az idézést meghaladja. Az oktatási célú átvétel a szabad felhasználásra vonatkozó általános szabályokkal összhangban csak nyilvánosságra hozott műre vonatkozóan engedélyezett, amennyiben:

- az adott mű irodalmi vagy zenei mű, film részlete, vagy kisebb terjedelmű ilyen önálló mű, továbbá képzőművészeti, építészeti,

---

²⁰ http://www.artisjus.hu/wp-content/uploads/2017/11/kulfoldi_kjk_lista_aktualis.pdf

²¹ Sztj. 33. § (4)

²² Sztj. 34. § (2)

iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotás képe, valamint fotóművészeti alkotás (azaz nem minden nyilvánosságra hozott mű esetében lehetséges az átvétel);

- az átvétel szemléltetés érdekében történik (a szemléltető célzat abban nyilvánulhat meg, hogy az átvevő mű bemutat, érzékeltet egy jelenséget, például egy irodalmi alkotás vagy zenemű stílusát, megismertet egy történelmi eseményt vagy személyiséget stb.);
- az ott megjelölt szerző megnevezésével, a cél által indokolt terjedelemben valósul meg, valamint
- az átvevő művet nem használják fel üzletszerűen (azaz, ha az átvevő mű ugyan iskolai oktatás célját szolgálja, de hasznosítása üzletszerű, az átvételhez szükség van az átvett mű szerzőjének engedélyére. Ezt az jelenti, hogy a tankönyvek elkészítéséhez használt szerzői művek esetében is meg kell szerzeni a szerzői jogosultak engedélyét, mivel a tankönyvek terjesztése is tipikusan jövedelemszerzés céljából történik).

b) **Az átdolgozás**²³

A mű oktatási célra iskolai foglalkozás keretében, átdolgozó (az iskolai táncmulatság nem tartozik ebbe a keretbe, míg a napközis foglalkozás esetében már lehetséges), azonban az ilyen átdolgozott mű további felhasználásához az eredeti mű szerzőjének engedélye is szükséges.

c) **Oktatási célú másolatkészítés**²⁴, **oktatási célú előadás**²⁵

Könyvként kiadott mű egyes részei, valamint újság- és folyóiratcikkek az iskolai oktatás céljára egy-egy iskolai osztály létszámának megfelelő, illetve a köz- és felsőoktatási vizsgákhoz szükséges példányszámban többszörözhetők. A művek műfaji korlátozás nélkül szabadon előadhatók az óvodákban, iskolákban, egyetemeken, akár tanóra keretében, akár ünnepeken, ha az oktatási célú előadás jövedelemszerzési célt közvetve sem szolgál (belépődíj nem szedhető és az előadók, valamint a szervezők juttatásban nem részesülnek)

2. A magáncélú másolatkészítés

²⁶

A szerzői jogban általános szabad felhasználási eset az, hogy egy természetes személy magáncélra a műről másolatot készíthet (egyes műtípusok (például építészeti mű, szoftver, adatbázis, kotta kivételével) illetve terjedelmi korlátok betartásával, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja. A magáncél szűken értelmezendő, **e körbe csak a saját és a családi, baráti kör részére történő másolás, illetve csak természetes személyekre vonatkozik. Ebből következően amennyiben a Magyar Irodalomterápiás Társaság oktatói másolnak műveket a csoportok látogatói számára, az nem tartozik e körbe, még akkor sem, ha a kurzus jövedelemszerzési célhoz közvetve sem kötődik, azaz részvételi díj fizetése nem történik.**

---

²³ Sztj. 34. § (4)

²⁴ Sztj. 35. § (5)

²⁵ (Sztj. 38. § (1) b)

²⁶ Sztj. 35. § (1) - (3)

3. Az idézés²⁷

A nyilvánosságra hozott mű részletét, az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven, a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti. Az idézés esetében gyakori kérdés a műrészlet terjedelme. **A szerzői jogban nincs általános mérték arra vonatkozóan, hogy milyen terjedelmű mű idézhető, ennek eldöntése esetről esetre változhat.** Fontos kitétel, hogy idézni csak egy másik egyéni-eredeti jellegű műben lehet, és az idézett műrészlet nem dominálhat az átvevő műben. A regények (más szépirodalmi, szakirodalmi művek) részleteinek felolvasása, mivel az nem egy átvevő mű részeként történik tipikusan nem idézésnek, hanem részletfelhasználásnak minősül és jogdíjfizetési kötelezettséggel jár.

4. Közkincs felhasználása

A szerzői jog időben korlátozott abszolút jogot biztosít a jogosultaknak. A szerzői jogok **a szerző életében és halálától számított hetven éven át** részesülnek védelemben. **A védelmi idő elteltével a művek közkincsbe tartoznak, azokat bárki engedély és díjfizetés nélkül felhasználhatja.** Az Szt. 14. §-ának (2) bekezdése alapján ugyanakkor a védelmi idő eltelte után is fennáll az a kötelezettség, hogy a szerzőt a művén vagy a művére vonatkozó közleményen feltüntessék. E jog megsértése esetén a szerző emlékének megsértése címén az érintett közös jogkezelő szervezet vagy szerzői érdekvédelmi szervezet léphet fel.

---

²⁷ Szt. 34. § (1)

	FŐBB FELHASZNÁLÁSI MÓDOK		
	Többszörözés Szt. 18. §	On-demand (internetes felhasználás) Szt. 26.§ (8)	Nyilvános előadás Szt. 23. § (3)
1. IRODALMI MŰVEK			
nagyjogos irodalmi mű (színpadra szánt irodalmi, szakirodalmi, tudományos és nagyobb terjedelmű, nem színpadra szánt szépirodalmi mű); nyilvánosan tartott beszéd, rádió- és televíziójáték (mint forgatókönyv), színmű	egyéni	egyéni	egyéni
kisjogos irodalmi mű;	egyéni	egyéni	Artisjus
2. AUDIOVIZUÁLIS MŰVEK ÉS HANGFELVÉTELEK			
kisjogos („könnyű”) zenei mű, szöveggel vagy anélkül (már nyilvánosságra hozott, nem színpadi zeneművek és zeneszövegek, valamint az ilyen színpadi zeneművekből vett részletek, pl.: egy dal egy musicalből)	Artisjus	Artisjus	Artisjus
nagyjogos („komoly”) zenei mű, szöveggel vagy anélkül (a színpadi zeneművek és zeneszövegek, a zenedrámái művek vagy jeleneteik, illetve keresztmetszeteik); zenés színmű	egyéni	egyéni	egyéni
filmalkotás és más audiovizuális mű	egyéni	egyéni	Filmjus
előadóművészi teljesítmény (hangfelvétel)	egyéni	EJI	Artisjus-EJI
hangfelvétel-előállítói teljesítmény (hangfelvétel)	MAHASZ	egyéni	Artisjus-Mahasz
film-előállítói-teljesítmény (producer)	egyéni	egyéni	egyéni
3. VIZUÁLIS MŰVEK			
képzőművészeti alkotás (a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, könyomás útján vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve), fotóművészeti alkotás, iparművészeti alkotás és annak terve, ipari tervezőművészeti alkotás; jelmez, díszlet és azok terve	HUNGART	HUNGART	HUNGART
4. EGYÉB MŰVEK			
szoftver, táncjáték és némajáték, gyűjteményes mű; gyűjteményes műnek minősülő adatbázis	egyéni	egyéni	egyéni

Kézirat lezárva: 2018. június 25.

A tanulmány terjedelmi korlátai okán a szerző felhívja a Megbízó figyelmét arra, hogy a tanulmány az érintett témákat illetően a lényegi szabályok ismertetésére korlátozódik, így nem tartalmaz minden szerzői jogi vonatkozásra kiterjedő elemzést. Az egyes szerzői művek felhasználásával összefüggésben szükséges jogi lépések eldöntése az adott eset összes körülményének alapos mérlegelését igénylik. A tanulmányban kifejtett nézetek a szerző sajátjai, így azok nem minősülnek egy adott ügyre alkalmazható jogi tanácsnak.